

El vicepresident i ministre d'Economia, Pedro Solbes, s'ha mostrat satisfet per no haver augmentat la despesa pública. La realitat, però, és que la nostra despesa pública és molt menor que la que caldria

VICENÇ NAVARRO

CATEDRÀTIC POLÍTIQUES PÚBLIQUES (UPF)

El vicepresident Pedro Solbes s'equivoca

La discussió sobre el finançament autonòmic a Espanya s'ha centrat fins fa poc en la distribució dels fons estatals entre les comunitats autònomes (CCAA), havent-se creat grans tensions que s'han utilitzat per animar la catalanofòbia, que és políticament rendible en diverses parts d'Espanya. Per aquest motiu el debat s'ha centrat fins ara en la distribució del pastís espanyol, ocultant que el problema major és la grandària del pastís, que és enormement insuficient. La despesa pública com a percentatge del PIB és de les més baixes de la Unió Europea dels Quinze, el grup de països d'un nivell de desenvolupament econòmic semblant a l'espanyol. El mateix passa amb la despesa pública social, que cobreix els serveis i les transferències de l'Estat del benestar espanyol, com ara sanitat, educació, habitatge, escoles d'infància, serveis de dependència, ajudes a les famílies i altres. Tal despesa és de les més baixes de la UE-15.

Les CCAA són les que pateixen més aquestes insuficiències, ja que són les responsables de gestionar la majoria de l'Estat del benestar. Excepte la Seguretat Social, tots els serveis i transferències de tal Estat els gestionen les CCAA. Aquesta ha estat la característica major de l'Estat de les autonomies. Però l'Estat espanyol no ha descentralitzat el finançament, escudant-se en la necessitat del Govern central de redistribuir els fons públics estatals entre les CCAA per garantir l'equitat. Però tal situació ha ocultat un problema molt més gran, que és la falta de voluntat política dels successius governs espanyols a recaptar els recursos necessaris perquè Espanya es gastés en el seu Estat del benestar la despesa pública que s'hauria de gastar en tals serveis i transferències per arribar al nivell que li correspon pel grau de desenvolupament econòmic que té. El nivell de riquesa d'Espanya és semblant al del grup de països de la UE-15. El PIB *per capita* és un 92% de la mitjana de la UE-15. I, en canvi, la despesa pública social per habitant continua sent una de les més baixes de la UE-15 (només un 62% de la mitjana de la UE-15). Si, en lloc d'un 62%, ens gastéssim un 92% de la mitjana de la UE-15, representaria un increment de 52.000 milions d'euros. Aquest és, *grosso modo*, el dèficit de la despesa pública social d'Espanya. (vegeu Navarro, V. [coord.]

La situación social en España. Volum II. Biblioteca Nova. 2008). Trenta anys després de la mort del dictador, i encara som a la cua de la UE-15. I les CCAA són les que ara pateixen en carn viva tals dèficits. I Catalunya encara pateix més per la discriminació històrica.

El ministre Pedro Solbes, segons sembla, no ha estat conscient de la gravetat de tal dèficit social. La seva trajectòria política així ho demostra.

Quan va ser el ministre d'Economia del Govern de Felipe González en el període 1993-1996, va reduir la despesa pública per habitant d'una manera molt notable amb el suport de CiU. La necessària reducció del dèficit de l'Estat es va fer reduint la despesa pública en lloc d'augmentar els impostos de les rendes superiors del país (Espanya és un dels països amb més desigualtats de renda de la UE-15). Quan va ser comissari europeu d'Assumptes Econòmics i Monetaris de la Unió Europea, va ser l'encarregat de guardar l'ortodòxia liberal de tal institució reflectida en el

El debat sobre el finançament oculta la manca de voluntat dels successius governs espanyols en gastar en l'Estat del benestar la despesa pública que caldria pel grau de desenvolupament que té

Pacte d'estabilitat, que dificulta l'augment de la despesa pública, incentivant alhora la disminució dels impostos. Va indicar en més d'una ocasió que «abaixar impostos era més estimulante per a l'economia que augmentar la despesa pública» (la qual cosa no és certa; vegeu el meu article «Cómo estimular la economía», publicat en la revista *Temas*, de novembre de 2008, i penjat al meu bloc, <www.navarro.org>), i quan ha estat ministre d'Economia del Govern de Zapatero va dir en una entrevista en *El País*, el 22 de juliol de 2007, que «la política de la qual estic més orgullós és la de no haver augmentat la despesa pública» (dit en un dels països que tenen la despesa pública més baixa de la UE-15). Ha estat sempre –com ho va ser Rodrigo Rato en el Govern d'Aznar– partidari d'exercir de fre de la despesa pública de tal manera que el gran debat entre les dues grans opcions polítiques en les últimes eleccions va ser entre disminuir encara més la despesa pública –la proposta del PP– o mantenir-la tal com està –la proposta de Solbes–, quan en realitat el que el país necessitava, i continua necessitant ara més que mai, és un augment molt substancial de la despesa pública, i això no sols per estimular l'economia, sinó per corregir els enormes dèficits de capital físic (en infraestruc-

Trenta anys després de la mort del dictador, i encara som a la cua de la UE-15. Les autonomies són les que pateixen en carn viva aquests dèficits. I Catalunya encara més

tures), així com del capital humà i del capital social que existeix a Espanya. La baixa productivitat del país es basa precisament en això. I són les CCAA les que pateixen amb més intensitat aquest enorme dèficit. La lluita entre elles per aconseguir més engrunes del pastís s'hauria de canalitzar per pressionar que hi hagi un pastís més gran. El Govern de la Generalitat està liderant aquesta proposta. ©